

EZÜST TROMBITA

Irta: Tóth László

AVÉN cseresznyefa hosszú ágai roskadoztak a sötétpiros gyümölcstől. Nagyszemű, ropogós, leveses és húsos volt ennek a hatalmas fának a termése és Miska a kerti létra legfelső fokán ülve boldogan gyömöszölte magába a fényes szemeket. A fa körül szétszórva már vagy egy cseresznyafaerdőre való magot hullajtott alá a magasból, de sehogy sem tudta abba hagyni. Az egész nagy gyümölcsösből ennek a fának cseresznyéjét szerette legjobban, pedig az édességében volt valami fanyar zamat, de a héja ragyogó volt s ahogy beleharapott, olyan kemény volt a húsa, hogy szinte harsogott. Régi nagy-nagy híre volt a családban ennek a fának. Azt az ágacskát, amiről nagyanya beszemezte, vagy negyven évvel ezelőtt nagyapa hozta Meránból, ahol akkor beteg torkát volt gyógyítani. Szegény nagyapának nem használt a híres gyógyító levegő, a kór pár év alatt összeroncsolta a torkát, amelynek hangját estéről-estére csodálkozó és remegő közönség hallgatta azelőtt. Nagyapa elment az álmot játszani, de a fa itt van, megnőtt, kivirult, hatalmas ágakat bontott s óriási koronájával uralkodott a kis völgy fölött, amely az erdős hegyek felől a Duna felé vezette a keskeny vízmosást. Öreg volt a fa, a kérge már itt is, ott is sebhelyes. Egy-egy levágott ága helyén ferdén metszett csonk meredt elő, de azért eleven volt és bőven termő. Azonfelül pedig még a helye is kiváltságos volt, mert a szőlő meredek lejtője szinte a gyökerétől indult el s a másik oldalon is ott kezdődött a domb enyhe lankája. Úgyhogy a fa mint valami kilátótorony kínálkozott annak, aki fölmászott rá, hogy szerte hatalmas látókörben elnézhessen a Nagyszálig és délfelé az újpesti gyárak kéményéig. Alkonyat után, mikor az ég kivörösödött és a fehér felhők széle aranyosan fénylett, a Szilas tisztásánál messze be lehetett látni a Nyerges és a Széltorok közé, egész addig, amíg a Koporsó-hegy sötétzöld, szinte fekete tömege eléje nem állt a messze szálló tekintetnek. Szembe még a gödöllői Öreghegy kék háta is föltűnt néha, bár inkább csak az őszi napokban, a közelebbi főtí-hegy meredek körvonala mögül.

Miskának nem volt nagy gyakorlata a famászásban, de segített rajta az ócska létra, amit a kertészlegény támasztott a

fához. Miska általában nem volt túlságosan ügyes az efajta dolgokban, még most sem, pedig már elmúlt tizenöt éves. A társai mind túltettek rajta, ha birkózásról, tornázásról volt szó, vagy arról, hogy a szarkafészket le kell hozni valamelyik jegenyefáról. Miska sokat úszott, sokat evezett, jól futott, magában azonban mindezt mindig lenézte és a cseresznyefa tetején Herman és Dorottyát olvasta és próbálta magyarra fordítani:

«*Mentek szembe a lehanyalló nappal...*» — kezdte most is, de tovább nem tudott jutni, mert alulról, a ház felől zengő trombitahang csendült föl hirtelen: Ti tá, ti tá... ta ta-ti... Ti tá, ti tá... ta ta-ti.

— Anya hív — gondolta magában kedvetlenül — biztosan vendégek jöttek megint...

Azután tölcserént csinált a tenyeréből és elnyujtott hangon lekiáltott a völgybe:

— Itt vagyok... Jövök már...

Lekászolódott a létráról, rövid vadásznadrágjának hátulsó zsebébe bedugta Herman és Dorottyá apró kötetét. Gyorsan letépett még egy csomó cseresznyét és megindult a keskeny, köves, meredek úton. Közben kétségbeesve állapította meg, hogy fehér trikója tele van apró lila foltokkal, amiért a mama föltétlenül össze fogja szidni.

Mert a mama bizony igen erélyes volt... bizony...

Közben a ház felől megint megszólalt a trombita hangja: Ti tá, ti tá... ta, ta-ti... Ti tá, ti tá... ta ta-ti.

— Mikor kapom meg végre ezt az ezüst trombitát? — kérdezte magában türelmetlenül.

Igen, türelmetlenül, mert esztendők óta ez volt a legnagyobb vágya: az az ezüst trombita, ami valamikor dédapáé volt és az édesanyja arra használta, hogy őt minduntalan megkeresse vele és visszahívja csavargásaiból a házhoz. Pedig ezek a csavargások nem vittek nagyon messze. Csak a saját szülőjük és gyümölcsösük határáig, vagy legfeljebb a következő domb hátáig. Miskának azonban mégis csodálatos és boldog órái voltak azok, amelyeket így fönn tölthetett, mert a kertjük egy része olyan meredek volt, hogy ott egy-két gyümölcsfán kívül csak vad bozót nőtt, erdei bokrok, esetleg mogyoró vagy vadrózsa. Ez a rész tele volt titokkal, sejtelmességgel és ismeretlenséggel. Néha nyúl ugrott ki a bozótból, vagy eltévedt fogoly röppent ki belőle, de a fekete rigó ott fészkelte mindig és a sárgarigó is ott füttyentett.

Miska reggelente meg a délutáni csöndes órákban itt bűjt el, mert itt hosszú és csodálatos történeteket tudott elgondolni

magában, amelyek évek óta folynak új meg új szereplőkkel, akik az eltűnő régiek helyébe lépnek és még évekig fognak tartani meglepő fordulatokkal és különböző csodálatos férfítettekkel. Ezeket természetesen mindig a bátor Miska maga hajtotta végre, csak a hölgyek váltakoztak gyakorta, akikért a hősi és lovagi szolgálatoakat el kellett végezni. A történetek néha meg is ismétlődtek, kivéve a bennük szereplő hölgyet, aki hónaponként, sőt hetenként változott. A nyilvánvalóan rettenhetetlen Miska állhatatosságára bizony szomorú fényt vetett az a már többször előfordult tény, hogy egy héten néha több hölgy is szerepelt a történetek soha meg nem szakadó folyamatosságában. Ezek az önmagáról szóló gyönyörű mesék azonban soha sem jutottak el a csattanóig, mert közben újra meg újra fölriadt alulról a trombita hangja : ti-tá, ti-tá ta-ta-ti.

Igen, dédapja trombitája valósággal varázsló volt s a mesék különös világából mindig a valóságba ráncigálta Miskát. A fiú azonban nem azért vágyott rá, hogy birtokba vegye s ezzel lehetővé tegye a mamának, hogy minduntalan visszahívja magához. Miska ismerte az édesanyját, aki a legédesebb kényeztetést állandóan a kemény szigorral vegyítette, hogy akkor is ki fog találni valamit, amivel állandó ellenőrzését fönntarthassa fölötte.

De Miska szerette ezt a trombitát, amely ezüstmű volt és a hangja olyan édes, olyan gyönyörű zengésű, mintha valami csodálatos égi orgonának egyik súpja lenne. Igen, csak az orgona szavához lehetett hasonlítani az ezüstrombita hangját, pedig nem volt ez valami óriási trombita, csak egészen kicsiny furcsa jószág, afféle vadásztrombita, amivel a vadörök szokták elindítani a hajtókat. Arra is szolgált valamikor dédapánál, aki híres vadász volt s valahonnan Burkusországból hozta magával egyszer ezt a finomívű hangos csecsebecsét. A keskeny fúvórész után kis karika következett, — ezen lógott a trombita. A karika fölött a cső elvastagodott és a másik oldalán két rövid billentyű fényeskedett rajta, azt kellett megnyomni, hogy ki lehessen csalni belőle a három hangot. Mert csak bizonyos három hang vált ki a trombita ellapostított, rövid tölcseréből, amelynek egyik oldalán ebekkel verekedő vaddisznó, a másikon kürtöt fújó vadász volt finom cirádákkal belevésve.

Miska régen ösmerte már az ezüstrombitát. Egyideig nagyapánál látta, aki azt mondta róla, hogy a trombita egyik hangja a legtisztább párisi Á s ehhez is hangolta a hatalmas fekete zongoráját, amelyen esténként hosszú és különös zenedarabokat játszott.

Miska akkoriban kezdte megismerni a betűket, pedig nem

járt iskolába. Azt azonban látta a trombitán, hogy a fúvóka és a tölcsér közötti részen három nagybetű van bevésve, egy nagy I, egy nagy L és egy nagy D. De Miska hiába kérdezte, senki sem tudta megmondani neki, hogy ez a három betű mit jelent.

— Biztosan annak a kezdőbetűi, akié ez a trombita volt . . .
— mondta egyszer nagypapa, a ma édesapja.

Ez a rejtély tehát, amely a kis Misi képzeletét mindig erősen foglalkoztatta, mindeztideig megoldatlan volt, azaz csak eddig a nyárig. Mert Miska éppen pár nappal ezelőtt kitalálta — vagy legalább is szentül hitte, hogy kitalálta — mit jelent a három betű. Ebben egészen különös szerepe volt annak a szóke német kislánynak, aki egy hete érkezett és három házzal odébb lakott. Cseregyerek volt, akit Pozsonyból küldtek szülei magyar szóra cserébe a szomszédék Pistájáért. Piszte, kicsit szeplős, vékony leányka volt és Dorothea-nak hívták, röviden Dórinak. Miska rögtön megismerkedett vele s úgylátszik, feltűnő becsvágyat érzett, hogy hozzájáruljon Dóri magyar nyelvkincsének gyarapításához, mert már a harmadik napon saját költeményeit olvasta fel neki magyarul abban az elrejtett kis hűvös lugasban, amely a kert elvadult részében a forrás fölött bújta meg. A forrást tudniillik határozottan költőinek érezte Miska, noha a vízből semmit sem lehetett látni, mert a kőépítmény és a drótrácsos ajtó mélyen elrejtette a forrás tükrét. De körülötte sárgavörös vadliliomok nyíltak, a lugas padkáján pedig éppen elfért egymás mellett két gyerek — mert a korhadt öreg lóca felnőtt emberpárt már alig bírhatott volna ki. Dóri tizenhat éves volt és egy kukkot sem értett abból, amit Miska olvasott neki, de a rímek csengéséből rájött, hogy ezek versek, Miska szemének a sugárzásából pedig meg kellett éreznie, hogy hozzá szólnak. Mikor Miska befejezte az olvasást, nagyot sóhajtott és várakozóan ránézett Dórirra. A leány is sóhajtott egy nagyot, hallgatott, azután kezét rátette a fiúéra és azt mondta :

— Ich liebe dich —! azután hirtelen kipirult, felugrott és elszaladt. Miska megpróbált utánaeredni, de Dóri már eltűnt azon a kis részen, amely az ő házigazdájának kertjét Miskáék kertjével hátul, a közbeeső szomszéd telkének megkerülésével összekötötte.

Ugyanebben a pillanatban pedig megszólalt az ezüstitrombita is és így Miskának a házi fegyelem szabályai szerint le kellett menni a házhoz. De közben a szívébe nyilalt a boldog megismerés : Ich liebe dich ! I. L. D. ! Dédapa bizonyosan valami gyönyörű nőtől kapta ezt a trombitát, aki rávésette ezeket a

betűket, hogy nagyapának mindig eszébe jusson : ott, messze, Burkusországban valaki szereti.

Miska csodálatos történetet talált ki dédapáról és a gyönyörű szőke porosz grófnőről. Nyilvánvaló, hogy grófnő volt, mert ilyen finom holmit csak előkelő hölgy ajándékoz szerelmesének emlékül. Ez a történet egyre bővült, egyre érdekesebbé lett és Miska éppen most akarta elmondani majd Dórinak, akivel megbeszélték, hogy tizenegykor találkoznak a titkos kerti átjárónál, amit — ezt be kell vallani — Miska egy titokban elcsent balta segítségével vágott ki a drótkerítésből.

— Most tessék, mindjárt tizenegy, az előbb jött meg a dél-előtti hajó és a mama épp most hívja le ! Rémes lesz, ha megint unalmas vendégek jönnek, esetleg az a csendes házaspár, akik minden évben kijönnek hozzájuk s déltől estig egy szót sem szólnak, de ott ülnek apáék nyakán és az idén még nem voltak itt. Vagy pedig és az ijedség a szívébe nyilallott — két unokafivére jött meg, akikkel azután szépen, illedelmesen kell játszani a homokban és nem szabad hozzájuk nyúlni, mert ha az ember Janikát pofonvágja, akkor a mamája egész nap bóg.

Lassan, kedvetlenül ballagott le. A ház előtt, a konyhaajtóban mosolyogva, kipirult arccal várta az édesanyja :

— Misikém, Misikém ! — kiáltotta feléje messziről. — Gyere csak, itt a jó, friss töpörtyű ! . . . Ezt külön neked csináltam ! — beperdült a konyhába és már hozta is ki aranyszélű fehér tányéron az apróra vágott, rozsdabarnára sült párolgó früstököt. Gyorsan letette a veranda asztalára, azután sótot hozott, villát és egy nagy karéj kenyeret.

— Friss kenyér, még meleg, vigyázz ! Na, gyere Buksikám, tudom, hogy ezt szereted . . .

Miska a kamaszok kegyetlen és hirtelen ridegségével dühösen válaszolt :

— Ezért a vacak töpörtyűért hívtál le? Ezért ugyan kár volt, hanem azért leült melléje és falánkul nekiesett.

Az anyja elborult szemmel nézett rá :

— Misikém, én azt hittem, örülni fogsz neki.

A fiú érezte, hogy komisz volt, de nem tudta bevallani :

— Jó, jó — dünnyögte, — te tudod, mama, hogy én ilyenkor olvasok . . . Nyári kötelező olvasmányok — tette hozzá hirtelen, azután ránézett az anyjára s egyszerre meg kellett, hogy álljon az evésben. Láta, hogy az anyja szeme könnyes :

— Tudom, fiacskám, hogyne tudnám . . . — azzal ott hagyta.

Miska érezte, hogy utána kellene mennie, valami kedveset kellene mondani neki. És mégsem tette. Vállat vont.

— Legalább máskor nem fog így hívni! — és gyorsan behabzsolta a maradék tőpörtyűt. Fölállt és indulni akart újra a hegyre.

Az anyja újra megjelent a konyhaajtóban. Miska mamája szép asszony volt. Nem abban az értelemben, ahogy ma szépek a nők, ahogy a molesztárok, vagy a divathölgyek szépek. Nem. Miska mamája egyszerűen, természetesen volt szép, mint egy margaréta a mezőn. A haja már szinte kékesen fekete, arca szív alakú, szépen ívelt szemöldöke alatt különösen tiszta és okos szürke szeme világított. Piros szájának a vonala egyenes volt és gyönyörű fehér fogsor ragyogott benne. A fején könnyű kis fehér főkötő, az alakján fehérbabos sötétkék perkáruha, amelyben kedves gömbölyűsége egyszerűen, hivalkodás és titkolózás nélkül mutatta a szabályos formákat. Valami különleges természetesség ömlött el egész lényén. A közvetlenségnek és az őszinteségnek fénye tündökölt rajta. Olyan szép tudott lenni, olyan gyönyörű amikor nevetett, ami híres nyelvének egy-egy jó mondását fölbugó kacagása kísérte. De most szomorú volt és csendes.

— Megint fölmégy? — kérdezte.

— Igen, ha lehet.

— Pedig szerettem volna, ha lenn maradsz, hogy nincs itt senki. A lányt átküldtem a faluba, akárki bejöhet az udvarra. Talán itt is olvashatnál a verandán. Nem? — A hangja szelíd volt, de inkább parancsoló, mint rábeszélő.

Miskában megint felfortyant a kamasz lázadás:

— Nem, kérlek, engedj fel. Itt mindig megzavar valami... Kívülről kell tanulnom — és elővette a zsebéből a Herman és Dorottyát.

Azután hirtelen és látszólag minden ok nélkül rámutatott az ezüstitrombitára, amely vékony fekete zsinóron most is ott csüngött az anyja oldalán.

— Ezt meg már igazán ideadhatnád nekem egyszer! Menynyit kértem. De persze tőled hiába kért az ember valamit...

Az anyja ránézett és Miska hirtelen lesütötte a szemét.

— Persze tőlem hiába kérsz! — mondta csöndesen az anyja, azzal visszament megint a konyhába s hirtelen betette maga után az ajtót.

A fiú ott állt egy kis lelkiismeretfurdalással s azzal a tudattal: hogy most gyorsan utána kellene mennie az anyjának, meg kellene simogatni, kezet csókolni, azt mondani:

— Mamikám, ne haragudj, nem akartam!

Már meg is indult, de az ebédlőből a kakukos óra éppen akkor kiáltotta el a tizenegyet. Miska hirtelen sarkon fordult és szaladt föl a hegynek.

Lihegve, kifulladásra érkezett föl a forráshoz, Dóri már ott ült a padon és szemrehányó arccal fogadta:

— Miért késtél, félttem itt egyedül! — és gyorsan hozzátette: — Bandi e akart kísérni, de leráztam...

Bandi a német kislány házigazdájának idősebb fia volt. Most végezte a hetedik gimnáziumot s ő volt ezen a kis nyaralóhelyen a még nem érettségizett fiatalság elismert vezére. Remekül táncolt, teniszezett, cigarettázott, kártyázott, pompás ruhái voltak és csodálatos fejeseket ugrott a Dunába. Miska utálta. Bandi pedig lenézte Miskát, akit röviden mindig csak «holdkóros»-nak nevezett.

— Miért, talán tetszel a Bandinak? — kérdezte a fiú hányiveti hangon, de közben a szíve nagyot dobbant ijedtében.

— Na ja freilich. De nekem nem kell! Hát gyorsan mondd el, amit ígértél. Azt mondtad, hogy valami nagyon érdekeset fogsz mesélni...

A beszélgetés németül folyt. Ez Miskának kissé nehezebben ment, mint Dórinak, de azért belejött. Folyékonyan és érdekesen kezdte elmesélni dédapa csodálatos kalandját a porosz grófnővel, — persze úgy, ahogy ő magában kitalálta.

— Tudod, van nekem egy ezüstitrombitám...

— Az, amivel a mamád mindig hív? — kuncogott a leány...

— Igen... azaz, hogy most odaadtam a mamának... tudod, mert ő sokszor van egyedül, esetleg szüksége lehet rám! Sok csavargó jár erre!

Dóri nevetve nézett rá:

— És mi van azzal a trombitával?

— Ez az a nagyon érdekes dolog. A dédapám hozta még Poroszországból, amikor orvosnövendék volt Berlinben. Egy porosz grófnőtől kapta! — ezt némi göggel mondta Miska.

— Hogy hívták a grófnőt?

— Izé... várj csak... hogysis... — dadogott Miska s ijedten vette észre, hogy történetéből a legfőbb hitelesség ki-maradt. A dédapa szerelmének a neve. De azután gyorsan mondott egy nevet:

— Gróf Leiningen Viktória.

A lány csodálkozva nézett rá:

— A Leiningenek nem poroszok!

— De van egy águk Poroszországban — hazudta gyorsan a fiú és már folytatta is a történetet :

— Dédapa egy bálon ösmerkedett meg vele s a grófnő mindjárt neki adta a második négyest. Dédapám nagyon szép férfi volt... Ott mind bolondultak utána a lányok — nyelt egyet és hozzátette —, azt mondják, hogy nagyon hasonlítok rá !

Amí ugyan igaz volt, de Dórirra láthatólag semmi különös benyomást nem tett.

— Na és akkor kimentek egy erkélyre és a dédapám azt mondta...

Ebben a pillanatban alulról megszólalt a trombita. Egészen bizonyos volt, hogy ez a trombita szólt, csak hogy most egy kicsit máskép : tá, tá ti, ti, tá, tá !

— Megint hívnak ! — mondta élesen Dóri.

— Nem, ez nem a mi jelünk — felelte gyorsan Miska és ezzel magát is megnyugtatta — szóval, kérlek, kimentek az erkélyre, a nagyapám a Viktória grófnőnek megfogta a kezét és azt mondta, hogy : szeretlek, ich liebe dich ! — és közben Miska maga is átkulcsolta a megremegő lánykezet és megegyeszer mondta, de most már nyilvánvalóan nem a dédapja nevében :

— Ich liebe dich ! — és nagyot lélezett utána.

Dóri odabújt hozzá és úgy kérdezte :

— És mi volt azután?

— Azután — mondta rekedten Miska —, azután nagyapa magához vonta a grófnőt és... és... — azt akarta mondani : megsókolta... De egy hang nem jött ki a torkán.

Ebben a pillanatban megint megszólalt a trombita, de egymás után sokszor, gyorsan, követelően : tá tá tá, ti ti ti, ta, ta ta, tá tá tá.

Miska most már idegesen rezsent meg. Dóri pedig kivonta magát a fiú karjából és gúnyos biccentéssel odavágta :

— Menj már, nem hallod, hogy hív a mamád, menj a mamád szoknyájához ! Odavaló vagy ! — azzal felkelt és megindult.

— Dóri — mondta a fiú —, ne menj el, most akarom elmondani !

— Nem érdekel ! — mondta a leány. — Menj már ! Nem hallod, hogy szól a trombita ! — és kellemetlen hangsúllyal tette hozzá — Lehet, hogy segíteni kell a mamádon ! Mondtad az előbb ! Hátha épp most jött be valami csavargó !

Miska is fölállt.

Alulról egyre sürgetőbben és szakadatlanul szólt a trombita.

— Igen, megyek — hadarta a fiú, — tényleg, lehet, hogy

kellek az anyámnak!... De holnap gyere ide tizenegykor. Ez olyan érdekes, hidd el nekem — a hangja elfulladt a kétségbeeséstől — olyan gyönyörű ez a történet és olyan szép a folytatása. Meg kell, hogy hallgasd.

Dóri tétovázva állt, felhúzta a vállát:

— Eddig nem volt nagyon érdekes.

— De holnap... majd meglátod: Olyan érdekes, szép hosszú regény ez! Úgy-e eljössz tizenegykor? Vagy később, én... én megvárlak...

— Jó, talán... lehet... esetleg eljövök. Na de siess már, nem hallottad?

Lentről egyre szólt, türelmetlenül szólt a trombita. De ez a hang most nem volt zengő: szakadozott volt, szinte rekedt!

Dóri megindult, futni kezdett s pár pillanat múlva már el is tűnt a bokrok között.

Miska is ment. A trombita most már gyengén szólt, azután elhallgatott egészen.

— Na, biztosan nincs semmi baj! — de azért valami szorongással sietett lefelé.

Ahogy a ház elé ért, felkiáltott:

— Mama!

A veranda előtt, a földön ott feküdt az anyja és fájdalmasan nyöszörgött. A homloka véres volt s ahogy meglátta a fiát, jobbkezét bágyadtan emelte feléje:

— Gyere, gyere, Misikém segíts, borzasztóan fáj...

Miska kétségbeesve rohant oda az anyjához:

— Mi az? Mi történt?

— Megbotlottam és elestem... Azt hiszem, eltörtem a lábamat...

— Jézus, Mária! — kiáltott a fiú. — Mamikám, drágám, a fejed is véres!

— Igen, a sarokköbe beleütöttem, ahogy elestem, de nem ez a baj, hanem a lábam.

Miska lehajolt, megfogta az anyja bokáját, de az rettenetesen meg volt dagadva.

— Drága mamikám, rögtön hívok valakit, várj egy kicsit! — lelkesedett a fiú. Beszaladt a konyhába s hozott egy pohár vizet. Az anyja ivott pár kortyot, azután Miska a vízzel óvatosan leöntötte a mama homlokát, megint beszaladt, törülközőt hozott, megnedvesítette s rátette az anyja fejére.

— Maradj itt nyugodtan, mamikám. Mindjárt jövök, hozok doktort. Nem, először lehívom Pétert!

Hátraszaladt a zöldséges kertbe. Hívta a kertészt, jöjjön, segítsen.

Ketten azután nagynehezen becipelték a verandára. Lefek-
tették a nádpamlagra.

Az anyja magához húzta Miska fejét:

— Köszönöm fiacskám, hogy ilyen jó vagy hozzám...

Miska szörnyen szégyelte magát.

— Ezért az idén karácsonykor majd neked adom a trombitát. Már nagy fiú vagy. De most még hagyd nálam. Látod, milyen jó, hogy itt volt és mondjárt jöhettél...

— Mindjárt? — gondolta magában Miska és szeretne volna a fejét beverni a veranda oszlopába. Azután gyorsan átszaladt a szomszéd házba, ahol megkérte az anyja barátnőjét, hogy jöjjön át hozzájuk. Onnan elrohant a doktorhoz. Szerencsére otthon találta. Régi ismerős volt. Jött is rögtön.

A vizsgálat eredménye jobb volt, mint hitték.

— Erős ficam — mondta a doktor —, na majd mindjárt helyre teszem.

Az öreg orvos tett-vett, rendelkezett, közben a mindeneslány is előkerült és egy félóra múlva már lesötétített szobában, az ágyban a mama helyrerántott bokáján ott volt a borogatás. Az orvos írt valami csillapítót:

— Három hét múlva táncolni fog, szépasszony! — mondta — Hanem derék fia van. Jól viselkedtél, öcskös! Bátran, rendesen. Szervusz! — kezet nyujtott és elment.

Miska pedig szégyenkezve leült az anyja mellé. Ölébe hajtotta a fejét és elkezdett sírni. Nem is tudta, miért sír, de olyan jól esett, hogy az anyja keze cirógatta.

Másnap reggel az anyja már vidám volt és friss. Nevetett a balesetén. Maga küldte Miskát:

— No csak menj, fiacskám. Olvasd a Herman és Dorottyádat, azután majd kihallgatlak. Mennyi van föladvá?

— Az, amikor kéz a kézben mennek szembe a lehanyatló nappal.

— Az szép — mondta az anyja. — Te még nem is tudod, milyen szép! De mi, én meg az apád már tudjuk, milyen szép az, amikor két ember kéz a kézben megye szembe a lehanyatló nappal... — elhallgatott.

De Miska nem ment, csak amikor az anyja újra meg újra unszolta, akkor indult neki. Ijedt volt és reménytelen.

Már féltizenkettő is elmúlt s úgy érezte, hogy nem is érdemes fölmenni. Dóri úgy sem lesz ott. Az anyjának nem mond-

hatja el. Miért is nem mondhatja el az ilyet az ember az anyjának?

Lassan ballagott fölfelé, minden lépésnél szeretett volna megállni. Mentől később akart odaérni, hogy annál inkább joga legyen hinni: Dóri itt volt, de nem győzte várni és azért elment. Ahogy a forrás közelébe ért, még lassabban és halkabban járt. Édes, forró nyári csönd volt a völgy szakadékában. De ahogy közelebb ért a lugashoz, onnan, mintha valami mozgást és hangot hallott volna. Dóri!... Nincs egyedül? Szívét megmarkolta valami hihetetlen rémület. Hirtelen oldalt fordult, megkerülte a lugast és hátulról lassan közelítette meg. Kémlelve nézett előre a sűrű bokrok között és egyszerre majdnem felkiáltott:

— Bandi! — de torkán akadt a szó. Tagjai szinte megdermedtek. — Nem! Nem lehet tévedés: ez a Bandi kékcsíkos flanellruhája. És... mellette, igen... ráhajolva Dóri. A fiú előbbre tolta magát a sűrűben, — alig három lépés választotta el tőlük. Hallotta, ahogy a leány mondja:

— Szeretelsz te ént?...

Bandi nem felelt szóval, hanem átfogta a leányt és mohón megcsókolta. Miska csöndesen visszahúzódott és ugyanazzal a kerülővel otthagytá őket. Azután futni kezdett és vagy kétszáz méterre a forrástól, a nagy almafa alatt állt meg.

— Gyalázat! — kiáltott fel elkeseredetten. Azután hirtelen elhatározta, hogy erős férfi lesz és kitepi szívéből a hűtlen emléket. Ezt így, ezekkel a szavakkal fogalmazta meg magában és el volt határozva, hogy végre is hajtja. Esetleg ír hozzá még egy-két verset, de ez már lemondás lesz, búcsú, felejtés... Hirtelen kezdett is motoszkálni a fölében egy sor, hogy...

«Más csókja ég az ajkadon, másra borulsz szerelmesen...» — de hirtelen eszébe jutott, hogy ezt már olvasta valahol, ha nem is egészen így...

Amikor leért, bement az anyjához.

— Na már megtanultad, ilyen hamar? — kérdezte nevetve az anyja.

— Meg, megtanultam, mamikám — s azzal megint oda-borult az anyjára és el kezdett rettenetesen sírni...

Elmúlt a nyár...

Az ezüstitrombitát nem kapta meg soha. Karácsonyig valahogy elkallódott. Közben hurcolkodtak, talán ellopta valaki, vagy bennmaradt az ócskaládában... Valószínűleg ez történt, mert csak hosszú évek múlva mégis csak újra látta az ezüstitrombitát.

Amikor egy reggel az édesanyja, aki közben már őszülni kezdett és fekete főkötőt hordott, bejött hozzá egy nyári reggel faluról. Meglepően fáradt és csendes volt, mintha hirtelen egészen öregasszonnyá lett volna. Leült az asztalhoz, ahol Mihály reggelizett s a táskájából kivette — a régi ezüstrombitát.

— Képzeld, Miska, tegnapelőtt megtaláltam, tudod, hol volt? Az apád komódjának titkos rekeszében. Ki tette oda? Nem tudom... Na de nem baj — mondta azután szelíd mosollyal —, legalább nem hívtalak vele többé...

Letette a trombitát az asztalra:

— Én azt hiszem, nem is foglak vele már hívni soha. Nem tudom, én... Miska, nagyon rosszul érzem magamat...

Miska hirtelen felugrott, telefonon felhívta a házból az orvost. Az öt perc múlva már ott volt és megvizsgálta az anyát.

— Pihenni kell, kedves néni — de megnyugtatóna intett Mihály felé —, nincs semmi komoly baj!

Miska kikísérte és megkérdezte:

— Nincs semmi komoly baj, igazán? Elmehetek az irodába?

— Nyugodtan — felelte az orvos.

Miska kezetsókolt. Azt mondta, ebédre hazajön. De többé nem látta élve az anyját, mert mire beért az irodába, már telefonüzenet várta, — siessen haza.

Az ezüstrombita ott volt az anyja kezében, amikor Mihály hazatért. Nem vette el tőle.

* * *

Az éjszakában fölriadok néha és hallom az ezüstrombita hangját: ti tá, ti tá, ta ta ti... ti tá, ti tá, ta ta ti... és szeretnék kiugrani az ágyból, nekirohanni a világnak, hogy megkeressem! Pedig tudom, hogy engem már nem hív azon a trombitán soha többé az a hang. Soha többé! Ó, hogy mennék most, hogy szaladnék! De talán... talán majd egyszer, valamikor megint megszólal a trombita: ti tá, ti tá, ta ta ti.

És ekkor majd elindulok a hangja után...